

[Holger Hansen.]

bemærkninger, hr. Dupont fremsatte, også om ønskeligheden af, at vi får genoptræningskursus og andre foranstaltninger for at få den arbejdskraftreserve frem, som vi har en fornemmelse af at der eksisterer.

Må jeg så endnu en gang henlede ministerens opmærksomhed på det problem, vi har drøftet ganske indgående i udvalget, nemlig hvor længe børnene skal gå i disse børnehaveklasser. Der er stillet et ændringsforslag, som vi naturligvis står bag ved, men jeg erkender, at det skete i nogen hast, og jeg er ikke ganske sikker på, at vi dér har fundet den heldigste løsning af problemet. Vi kan måske kigge på det endnu en gang i det møde, jeg jo ved vi skal have mellem anden og tredje behandling.

Om det ændringsforslag, der angår det 2 kroners tilskud, og hvorved man udskyder denne del af lovens ikrafttræden til 1. april 1967, skal jeg kun sige, at vi er tilfredse hermed. Vi ville være meget betænkelige ved, at man greb ind i kommunernes budgetlægning på denne måde, og vi kan altså støtte og er glade for, at vi har fået denne ændring.

Med disse ord skal jeg anbefale såvel ændringsforslagene som lovforslagene videre behandling.

Ellen Strange Petersen: Da disse lovforslag var til første behandling, fremsatte jeg en række betænkeligheder vedrørende børnehaveklasserne. Jeg fremhævede det betænkelige i at oprette børnehaveklasser, som måtte anses for en art luksus i forhold til påtrængende nødvendigt skolebyggeri og i forhold til oprettelse af påtrængende nødvendige almindelige børnehaver. Og ikke mindst var jeg betænkelig på grund af mangelen på uddannede børnehavelærerinder. Når jeg i dag anbefaler at stemme for de stillede ændringsforslag og derefter for lovforslagene, er det, fordi ændringsforslagene indeholder så udstrakt imødekommenhed over for de synspunkter, jeg dengang på min gruppes vegne fremsatte, at vi nu kan gå ind for undervisningsministerens ønske om at lade den såkaldte forsøgsordning fra 1962 afløse af en mere generel ordning. Jeg siger „såkaldt forsøgsordning“, fordi det, som det blev nævnt af den foregående taler, er blevet klarlagt, at det, vi dengang troede skulle være en pædagogisk forsøgsordning

for de næsten skolemodne børn, i stedet for er blevet en dispensationsordning med 111 børnehaveklasser spredt så temmelig tilfældigt ud over landet, og så må det foretrakkes, at ordningen får en både mere reel betegnelse og en mere reel administration.

Som det fremgår af den betænkning, udvalget har afgivet i enighed, har der været almindelig forståelse for, at oprettelsen af nye børnehaveklasser bør ske gradvis og varsomt med hensyntagen til folkeskolens byggebehov og til knapheden på børnehavelærer eller småbørnslærerinder. De oplysninger, udvalget har fået som svar på spørgsmål til ministeren, har understreget vanskelighederne. I ét af svarene hedder det, at et skøn over folkeskolebyggeri i de kommende 10 år må antages at omfatte over 1.000 projekter til en samlet udgift af 2-3 milliarder kr. Mangelen på uddannede børnehavelærerinder er blevet bekræftet, og det er blevet oplyst, at man skønner, at der er et øjeblikkeligt behov på ca. 14.000 børnehavempladser i de sociale børnehaver, og at dette behov vil stige med yderligere ca. 16.000 indtil 1973.

Ifølge ændringsforslag nr. 1 er det en betingelse for oprettelse af børnehaveklasser, at de fornødne lærerkræfter er til stede, og som det fremgår af betænkningen, har ministeren givet tilsagn om gennem optræningskursus og tilbud om deltidsbeskæftigelse at søge at drage en mulig reserve frem blandt gifte børnehavelærerinder. Ministeren har lovet ved fordelingen af igangsætningstilladelser at lade stærkt påkrævet skolebyggeri få fortrinsret fremfor byggeri til børnehaveklasser, og der indføres gennem ændringsforslagene visse skærper i betingelserne for oprettelse af børnehaveklasser. Det maksimale børnetal bliver 22 i stedet for 24, og børnene skal i hvert fald i nyoprettede klasser gå 3 timer om dagen. Ved 3 timers bestemmelsen frigøres muligvis en del halvdagspladser i den almindelige børnehave.

Med disse bestemmelser håber vi, at det må være sikret, at kun de kommuner, der magter at indrette en virkelig god børnehaveklasse uden at skade den sociale børnehave, får mulighed for at gøre det. Personlig tror jeg, at den væsentligste bremse ligger i det store pres, der hviler på undervisningsministeriet for blot at indfri